

Gavn, mener jeg, at den vistnok ogsaa vil tage det Hensyn til den almene Interesse, at den ikke paa Grund af mulig Frygt for, at der derved skulde opstaa Konkurrence lige overfor Statstelegrafens, vil negte Koncessionen, naar der for Resten er saa meget Andet, der kan tale derfor. En lille formel Bemærkning skal jeg endnu tillade mig, og det er den, at da Lovforslaget ikke blot taler om Statstelegrafvæsenets Eneret, men ogsaa om Telefoner og andre lignende Indretninger, vilde det vistnok være hensigtsmæssigt, om det ogsaa blev angivet i Titelen, thi Folk, som f. Ex. ville tænke paa at anlægge en Telefon og i den Anledning ville sige: „Ja, hvor skal jeg faae Noget at vide om, hvorledes jeg i saa Henseende er stillet?“, ville maaste undertiden begaa den Feil ikke at tage fat paa denne Lov, fordi den kun lyder paa Telegrafvæsenet; „det har jeg ikke noget med at bestille“, tænke de. Det er imidlertid en Ting, som overordentlig let kan rettes. For Resten kan jeg ikke sige Andet, end at jeg har fundet, at Lovforslaget i sin Helhed er saaledes, at man kun kan være fuldt tilfredsstillet ved det.

Orenbøll: Den Udtalelse, som kom fra det ærede Medlem, som nu satte sig, kan jeg i Hovedsagen tiltræde. Loven i det Hele er ganske tilfredsstillende, men jeg kan dog ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa nogle Bestemmelser, som synes at frembyde særlige Vanskeligheder og særlige Betæneligheder. Det ærede Medlem har allerede omtalt Telefonanlægene; men jeg skal ikke komme nærmere ind paa dem, idet jeg haaber, at ogsaa denne Sag vil blive gjort til Gjenstand for et Udvalgs Behandling. Jeg har en noget anden Betragtning af Telefonanlægene end det ærede Medlem. Jeg anser Telegrafens for det store Meddelelsesmiddel, men Telefonen er, hvad jeg vil kalde et Broderi til Telegrafens, idet Telefonen forgrener sig ud til Enkeltpersoner. Hvorvidt man skal sætte en Stopper for de private Virksomheder der, tør jeg ikke udtale mig om, men saavidt jeg veed, have vi her i Landet et Telefonselskab — om det er dansk eller amerikansk, veed jeg ikke (Broberg: Det er nu dansk) — som er i Færd med mange Arbejder, og det er et Spørgsmaal, om Publikum, hvor det ønsker saadanne mindre An-

læg, er tjent med den store Vidtløftighed, eller hvad jeg skal kalde det, at henvende sig til Staten i Stedet for til Private. Jeg læste forleden Dag i en Avis om et Amtovre i Sjælland — jeg tror det var Thisted Amt — hvor man paatænkte at lave et lille Net til forskjellige Punkter i visse Diemed, og et saadant Anlæg skal man ikke lægge Hindringer i Veien. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind derpaa, men vil henlede Opmærksomheden paa et Stykke i § 3, som synes mig at gaa en hel Del videre, end man ret vel tør i nærværende Lovforslag. Der staar nemlig i 3die Stykke „De ovenfor under a og b nævnte Anlæg“ — nemlig Telegraflinier i rent privat Diemed — „saavel som overhovedet metalliske Ledninger, bestemte til Forplantning af Elektricitet, maa ikke uden Indenrigsministeriets Samtykke anbringes langs med, over eller under offentlige Gader, Veie, Jernbanelinier, Vandløb o. l.“ Hvad vil det sige? Jeg veed det ikke, jeg veed nok noget af det, men jeg tør paataa, at der er Ingen i denne Sal, der kan udtømmende betegne, hvad der forstås ved „metalliske Ledninger, bestemte til Forplantning af Elektricitet.“ Det er jo et Omraade, der er i en saa enorm Udvikling for Dieblisset, at man slet ikke veed, hvor man kommer hen. F. Ex. at forplante Drevkraft ved Hjælp af Elektricitet, skulde det være afhængigt af Indenrigsministeriets Samtykke? Det staar mig ikke ganske klart. Naar f. Ex. en Mand har en Fabrik og har en Dampmaskine i nogen Afstand, hvorfra han ved Hjælp af Elektricitet vil drive en Maskine i Fabrikken, og det gaar over en Veie, skal saa Indenrigsministeriet kunne modsætte sig det? Jeg siger udtrykkelig „Indenrigsministeriet“, ikke fordi jeg mener, Enhver skal have Lov til at gjøre, hvad han vil, men det er for mig et Indgreb paa det kommunale Omraade, paa den kommunale Selvstyrelse, hvor man ikke maa paatalde den højeste Styrelse, Ministeriet. Naar i en Kommune en Mand vil lægge en metallisk Traad over en Veie eller, som der staar i Loven, over eller under en offentlig Gade, Veie, Jernbanelinie, Vandløb osv. hvad kommer det egentlig Indenrigsministeriet ved? Det ser jeg ikke; det kommer Kommunerne ved, det er Kommunernes Sag at værge for, at ikke andre Interesser der ster. Stæde.